

MEDUNARODNI DAN MATERINSKOG JEZIKA

luni, 15 martie 2021

Meunarodni dan materinskoga jezika obilježava se svake godine 21. velja e od 2000. godine, s ciljem unapređivanja, u enja i razvoja materinskog jezika, te njegovanja jezi ne i kulturne raznolikosti i višezjezičnosti.

UNESCO je 1999. godine na 30. zasjedanju Glavne skupštine na prijedlog Bangladeša proglasio dan 21. velja e Meunarodnim danom materinskoga jezika. Važnost toga dana potvrđena je godine 2001. aklamacijom na 31. Glavnoj skupštini. Tada je usvojena Deklaracija o kulturnoj raznolikosti, gdje u 5. članku piše: „...svakoj se osobi mora omogućiti izražavanje i stvaranje djela na jeziku koji izabere, posebice na materinskom jeziku...“ Od tada se svake godine slavi u svijetu Meunarodni dan materinskoga jezika kao jedan od zajedničkih simbola ravnopravnosti svih naroda i kao način za komunikaciju, interakciju i sporazumijevanje svih naroda svijeta, dan kada se promiče jedinstvo u raznolikosti. Osvajanje materinskog jezika, kao i njegova uporaba u svakodnevnom govoru kao sredstvo komunikacije, uvelike doprinosi oćivanju i oćekovanje enju identiteta svake manjine. Kao Karševci, i sami smo manjinci na ovim prostorima i moramo biti svjesni da se jezik može veoma lako izgubiti ukoliko se ne uči i govori u obitelji ili se ne studira i vježba u školi. Ukoliko ne negujemo jezik našeg svagdanjega. S tim višezjezičnosti, to strunjaci procjenjuju kako polovica od otprilike 6.000 jezika koji se trenutno govore u svijetu bi mogla nestati do kraja ovoga 21. stoljeća ukoliko se ne djeluje u smjeru oćivanja svakoga jezika i svakoga manjinskog jezika.

Državne vlasti, univerziteti, instituti za istraživanje i kulturne udruge u državama članicama Ujedinjenih naroda su obilježili Meunarodni dan materinskog jezika organiziranjem kulturnih manifestacija, seminara, konferencija i raznih natjecanja kulturnog, lingvističkog i odgojnog karaktera. Sve poduzete akcije za propagiranje materinskog jezika ohrabrivale su raznolikost, multietnički odgoj i solidarnost na osnovi sporazumijevanja, tolerancije i dijaloga.

Dana 21. velja e 2021. godine u Dvojezičnoj Gimnaziji iz Karaševa odjekivale su pjesme i izvodile su se recitacije na hrvatskom jeziku. U enici od prvog do četvrtog razreda, predvođeni uiteljicama Ana Filca i Aida Borcescu pokazali su bogatstvo hrvatskog jezika. Polaznici škole izveli su igrokaze i pripremili tradicionalne pjesme kojima su proslavili Meunarodni dan materinskog jezika. „Maternji ili materinski jezik prvi je jezik koji neka osoba nauči u svojoj obitelji. To je jezik koji nam otvara vrata u svijet“. Znanje materinskog jezika je vrlo važno za naš formiranje. On nas priprema za život. Zato, razgovarajte sa svojom djecom na materinskom jeziku svaki dan! U enici našeg škole u ili su o važnosti i ljepoti materinskog jezika (hrvatskog) kroz integrirani nastavni dan. Istraživali su prošlost jezika, govorili hrvatski, pisali, igrali igre i govorili na karševskom narečju, jer kako kaže Stjepan Radić: „Narod se poznaje po jeziku, kao ptica po glasu“, rekla nam je uiteljica Ana Filca. Na kraju manifestacije održane u karševskoj Dvojezičnoj gimnaziji u enici su zaključili da je dobro poznavati svoj jezik, ali i da svoj jezik treba cijeniti, voljeti i govoriti to bolje naučiti.

S druge strane, da bi obilježio ovaj dan, Odjel za multietničke odnose Rumunjske vlade podržao je nacionalne manjine iz Rumunjske kampanjom „Govori i učuvaj maternji jezik“. Meunarodni dan materinskog jezika prikladno je obilježen i u Središnjem sjedištu Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj u sklopu kampanje Odjela i to upravo sa svrhom oćivanja i promicanja jezika našeg svagdanjega, našeg materinskog jezika. U enici iz Dvojezične gimnazije u Karaševu i mališani iz karševskog vrtića, te u enici Osnovnih škola Lupak i Klokoti, zajedno sa svojim razrednicama, okupili su se u zgradi Zajedništva Hrvata gdje su recitali pjesme i čitali odlomke zanimljivih tekstova na materinskom jeziku, a zatim vodili interesantne diskusije i izrazili vlastita mišljenja o materinskom jeziku. Tako er, u enici Osnovne škole iz Lupaka, (La chici Jelena, VIII-razred i Ciurla Angela iz Lupaka, te Stănescu Gabriela, VII-razred iz Klokoti) i u enici Dvojezične Rumunjsko-Hrvatske Gimnazije (Mihaila Valentina, V-razred, Turcalj Mateja, IX-razred i Iagău Mario, IX-razred) iz Karaševa pripremili su i jednu videosnimku putem koje su se izražavali na svom maternjem jeziku. U izražajnom čitanju pjesama, pripovjetka, u enici su govorili o vrednotama i ljepotama našeg jezika, pokazali su njegovo bogatstvo i prisjetiti se niza zavičajnih riječi.

Materinski je jezik blago prema kojemu se svaki ovjek mora odnositi s ljubavlju i poštovanjem, to je jezik kojim kao djeca progovorimo i postaje jezik na kojim razmišljamo, jezik kojim osjećamo. Meunarodni dan materinskog jezika je ujedno i zahvala onima od kojih smo ga uili.

Lina Tincul

Pijem rije i, mene piju zore,

Sunce briše puake odzabene,

Slze moje stvorile more

I svi se odreke od mene.

Pijem rosu, kako piju i ti i,

Oni žedni od jada, ja od samo e,

Tamo gde moja duša e sti i

Nesu bolni, ne znaju za teko e.

Pijem svetlost koja mi pripada,

Da smirim uspomene u meni,

Znam e viš nikada

Moja lice nema da se promeni.

Milja & Scara